
Opatření děkana č.14 k zabezpečení ochrany autorských práv

V poslední době se na akademické půdě vyskytla řada případů důvodného podezření z porušování autorských práv, všeobecně označovaných jako „plagiátorství“, přičemž práce, vzniklé za těchto okolností pro vědecké, pedagogické, studijní a obdobné účely bývají označovány jako „plagiáty“.

Český právní řád pojem „plagiátorství“ ani „plagiát“ nezná, vždy se však jimi míní zásah do autorských práv, jejichž ochrana je obsažena v příslušném zákoně, o právu autorském, který definuje pojmy autor a spoluautor, autorské dílo, vznik autorských práv a řadu pojmů dalších. Stanovuje také přesné a přísné podmínky, které musí každý při užití autorských děl dodržovat, jinak se vystavuje reálnému nebezpečí postihu za porušení autorského zákona (k tomu viz níže).

K zabezpečení okamžitého a důsledného dodržování autorského zákona a ochrany autorských práv z něho plynoucích vydávám pro Zdravotně sociální fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (dále jen Fakulta) následující opatření:

A) OBECNÁ USTANOVENÍ.

1. Za porušování autorských práv s důsledky, uvedenými v tomto opatření, bude považována každá práce studenta, akademického pracovníka či jiného zaměstnance Fakulty (dále jen Práce), která bude zákonem nedovoleným způsobem užívat dílo jiné osoby (jeho autora) či jakoukoli část díla. Právo užití díla primárně náleží výlučně jeho autorovi.
2. Práci se pro účely tohoto opatření rozumí kniha, skripta, článek, práce habilitační, disertační, diplomová, bakalářská, seminární či jakákoliv obdobná jiná, vyjádřená v písemné, grafické, elektronické či jiné podobě a to v okamžiku, kdy je předána ke zveřejnění či ke splnění účelu, k němuž je dle své povahy určena.
3. Zákonem nedovoleným způsobem užití díla či jeho části se rozumí jeho užití bez předchozího souhlasu jeho autora ve formě, stanovené zákonem.
4. Zákonem dovoleným způsobem užití díla jiného autora bez jeho souhlasu jsou citace výňatků z jeho díla v díle vlastním za podmínky, že je těchto výňatků užito v odůvodněné míře a je také důsledně uváděno jméno autora, název jeho díla a pramen.
5. Za porušení autorských práv tak bude vždy považována Práce, obsahující opsané, zkopírované či jinak opatřené dílo jiného autora či jeho část, aniž byl citován jeho autor, název díla a pramen.
6. Za porušující autorská práva může být také považována Práce, obsahující nepřiměřené parafrázování myšlenek, obsažených v dílech jiných autorů. Předpisy a normy pro citace platí i pro případy parafrázování. Obdobně se postupuje u tzv. kompilátů.
7. Za porušování autorských práv mohou být považovány také přednášky či jiné obdobné projevy akademických pracovníků, které budou převážně sestávat z předčítání děl jiných autorů bez převažujícího vlastního výkladu přednášené materie.
8. Ustanovení autorského zákona a příslušných norem o citacích platí i pro případy, kdy je v Práci použita citace vlastních děl autorem Práce již dříve zveřejněných, i když

v tomto případě se samozřejmě nejedná o porušení práv autora, avšak jejich neuvážením neeticky narůstá rozsah nově vytvářeného díla, resp. Práce.

9. Četnost citací nesmí být jediným kritériem pro posuzování Prací; tím je zejména celková odborná úroveň Práce a hodnota vlastních myšlenek v ní obsažených.

B. ORGANIZAČNÍ OPATŘENÍ.

10. Všechny případy podezření z porušování autorských práv musí být bezodkladně písemně oznámeny děkanovi fakulty a k oznámení musí být přiložena předmětná práce s odůvodněním, v čem je porušení autorských práv spatřováno.
11. Prokázané porušování autorských práv je u všech Prací překážkou k jejich shledání vyhovujícími pro splnění účelu, k němuž byly vypracovány, a to bez ohledu na případná další opatření, která budou případně ze zjištěného porušení těchto práv vyvozena.
12. Všechny oznámené případy podezření z porušování autorských práv u studentů děkan podá s příslušným svým návrhem na zahájení řízení Disciplinární komisi Fakulty.
13. Všechny oznámené případy podezření z porušování autorských práv akademickými pracovníky předá děkan Etické komisi se žádostí o vypracování odborného stanoviska. Stanovisko Etické komise má doporučující povahu a není pro děkana závazné; rozhodnutí každého konkrétního případu je v pravomoci a odpovědnosti děkana. Prokázané závažné porušení autorských práv bude vždy považováno za neslučitelné s etikou akademického pracovníka a jeho dalším působením na akademické půdě.
14. S obsahem opatření budou neprodleně seznámeni všichni stávající studenti a všichni akademičtí a další pracovníci Fakulty; u studentů prvních ročníků bakalářského, navazujícího magisterského studia a Celoživotního vzdělávání bude obsah opatření součástí vstupní informace o studiu na Fakultě.
15. Shovívavější přístup lze uplatňovat pouze v případě formálních vad citací u Prací studentů, zejména nižších ročníků, kteří nemají dosud tyto předpisy náležitě zažity; právě uvedené však neplatí v případech, kdy student neuvede alespoň autora, název díla a pramen, skutečného autora zatají nebo jeho myšlenky či vývody vydává za své vlastní.

Provedou: děkan, všichni proděkani, vedoucí kateder a vedoucí studijního oddělení, termín ihned.

C. UPOZORNĚNÍ NA SANKČNÍ A JINÁ OPATŘENÍ V PŘÍPADECH PORUŠOVÁNÍ AUTORSKÝCH PRÁV.

16. V řízeních o jednotlivých případech podezření z porušování autorských práv před příslušnými komisemi a rozhodování děkana bude respektován princip presumpce neviny a diferencovaný přístup, přihlížející ke skutkovým okolnostem jednotlivých případů, např. zda bude zjištěno opsání celého článku, části knihy jiného autora, zkopírování seminární práce či porušení citační etiky chybou či omylem.
17. V případě studentů, pokud nepůjde o případ porušování autorských práv s přísnější právní kvalifikací, uvedenou níže, může být za disciplinární přestupek uloženo napomenutí, podmíněné vyloučení ze studia se stanovením lhůty a podmínek k osvědčení nebo vyloučení ze studia.
18. V případě akademických a ostatních pracovníků Fakulty bude prokázané porušování autorských práv považováno za neslučitelné s etikou a nesplňování předpokladů, stanovených právními předpisy pro výkon sjednané práce s právními důsledky z toho

- plynucími, počínaje písemným upozorněním na neuspokojivé pracovní výsledky a rozvázáním pracovního poměru výpovědí se strany zaměstnavatele konče.
19. V případě porušení autorských práv se autor, do jehož autorských práv bylo neoprávněně zasaženo, může žalobou v občanském soudním řízení domáhat určení svého autorství, uložení zákazu ohrožení svého práva, včetně zákazu jeho opakování, sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití svého díla, odstranění následků zásahu do jeho práv, poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména omluvy, ale také zadostiučinění v penězích, a to vedle práva na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení, které není v tomto odstavci dříve uvedenými opatřeními dotčeno.
  20. Naposled upozorňuji na skutečnost, že nejzávažnější případy porušování autorského práva kvalifikuje trestní právo dlouhodobě jako trestný čin. Jeho skutková podstata je definována jako „nikoli nepatrný“ neoprávněný zásah do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, za který lze uložit i trest odnětí svobody, zákaz činnosti či jiné druhy trestů, přičemž trestní postih se zpřísňuje v závislosti na rozsahu porušení autorských práv a výši škody tím způsobené. Pro právní kvalifikaci je vždy rozhodná právní úprava, platná a účinná v době, kdy ke spáchání takového trestného činu došlo.
  21. Zákonem dovolené případy volného užití díla pro osobní potřebu fyzické osoby, jakož i dovolené pořizování rozmnoženin díla v rámci tzv. knihovních licencí, licencí pro zdravotně postižené osoby a další nejsou tímto mým opatřením dotčena; všichni studenti a zaměstnanci fakulty jsou však povinni před zamýšleným užitím díla k obdobným účelům seznámit se s příslušnými ustanoveními autorského zákona.
  22. Toto opatření nabývá platnosti dnem vyhlášení 1.10.2010 a právní účinnosti dnem 1.10.2010.

V Českých Budějovicích dne 1. října 2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc. dr. h. c.
děkan fakulty